

Betænkning afgivet af Kirkeudvalget den 11. december 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om valgmenigheder

(Afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund, decentralisering af præsteansættelser m.v. og administrative opgaver m.v. i folkekirken som følge af opgavebortfald)

[af kirkeministeren (Morten Dahlin)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliances medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, Danmarksdemokraternes, Liberal Alliances, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, og kirkeministeren har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Indstillinger

Et flertal i udvalget (S, V og M) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af kirkeministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod det af Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance stillede ændringsforslag og imod det af Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (SF, DD, LA, KF, DF, EL, RV og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Liberal Alliance

Liberal Alliances medlemmer af udvalget støtter lovforslaget og alle ændringsforslag, da de reducerer bureaukrati og forbedrer kontrol. LA decentraliserer gerne flere opgaver,

hvorfor LA har stillet ændringsforslag herom. LA henstiller derudover til, at ministeren bruger de nye beføjelser til at fastsætte regler om klageadgang i ansættelses- og personale-sager, med respekt for at kirkeministeriet forbliver den højeste ansættelsesmyndighed. LA finder det vigtigt, at der ikke opstår et u hensigtsmæssigt magtforhold mellem biskopper, menighedsråd og præster. De skal ikke føle sig presset af biskopperne til at mene noget bestemt. LA bemærker i den forbindelse, at lovens forarbejder ikke nævner afskæring af klageadgang over uansøgt afsked af overenskomstansatte præster. Selv om loven muliggør dette, forventer LA ikke, at ministeren vil benytte sig af muligheden. Da LA finder det vigtigt, har LA stillet ændringsforslag, der sikrer, at ministeren ikke kan afskære muligheden for at klage i sager vedrørende ansættelser og afskedigelser af præster.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkeparti medlemmer af udvalget støtter op om lovforslaget med det af DD, LA, KF og DF stillede ændringsforslag om at begrænse muligheden for afskæring af klageadgang, men har den bemærkning, at det er DF's håb, at kirkeministeren kan se en mening med at gå helt anderledes hårdt til værks over for trossamfund, når de fungerer som skalkeskjul for yderligtgående eller radikaliserende aktiviteter. Dette gælder i højeste grad for en række islamiske moskéer og såkaldte kulturcentre, og det gælder så vidt både såkaldte anerkendte trossamfund og ikkeanerkendte trossamfund. Disse problemer adresserer loven ikke.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF og LA), tiltrådt af et *mindretal* (DD, KF, DF, EL, RV og ALT):

Til § 2

1) Før nr. 1 indsættes:

»01. I § 2, stk. 1, ændres »Ministeren for ligestilling og kirke« til: »Biskoppen«.

[Delegation af kompetence til den stedlige biskop vedrørende tilladelse til at søge præstestilling]

Af et *mindretal* (DD, LA, KF og DF), tiltrådt af et *mindretal* (SF, EL, RV og ALT):

2) I det under nr. 2 foreslåede *kapitel 9 a* indsættes i § 24 a som stk. 2:

»Stk. 2. Sager om indstilling af præster, jf. §§ 10 og 11, og uansøgt afsked af overenskomstansatte præster kan påklages til kirkeministeren inden for en af kirkeministeren fastsat frist.«

[Begrænsning af mulighed for afgrænsning af klageadgang i sager om indstilling ved ansættelse af præster og ved uansøgt afsked af overenskomstansatte præster]

Af *kirkeministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 3

3) Efter nr. 1 indsættes:

»01. I § 18, stk. 1, ændres »ministeriet« til: »biskoppen«.

[Orientering af biskoppen ved valgmenighedspræstens fratreden eller død]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at kompetencen til at give tilladelse til, at en person kan søge præstestilling, jf. § 2, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., flyttes fra kirkeministeren til den stedlige biskop.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer, at kirkeministerens mulighed for afskæring af klageadgang i § 24 a vedrørende indstilling ved ansættelse af præster, jf. lov om ansættelse i

stillinger i folkekirken m.v., jf. §§ 10 og 11, og uansøgt afsked af overenskomstansatte præster begrænses, således at der kan klages over dette inden for en af kirkeministeren fastsat tidsfrist.

Til nr. 3

Det foreslås, at der efter lovforslagets § 3, nr. 1, indsættes et nyt nummer, hvorefter »ministeriet« ændres til »biskoppen« i valgmenighedslovens § 18, stk. 1.

Forslaget medfører, at valgmenighedens bestyrelse omgående gennem provsten skal afgive indberetning til biskoppen, hvis valgmenighedens præst dør eller fratræder sin stilling, med henblik på at biskoppen kan tilbagekalde stadfæstelsen.

Forslaget er en naturlig konsekvens af, at biskoppen med lovforslagets § 3, nr. 1, får kompetence til at stadfæste valgmenighedspræster og deres medhjælpere.

Forslaget omfatter også indberetning vedrørende fratreden eller død, for så vidt angår valgmenighedspræster, der er stadfæstet af kirkeministeren efter de gældende regler.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. november 2024 og var til 1. behandling den 22. november 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kirkeudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kirkeministeren sendte den 2. september 2024 dette udkast til udvalget, jf. KIU alm. del – bilag 64, folketingsåret 2023-24. Den 6. november 2024 sendte kirkeministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 9 spørgsmål til kirkeministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjarne Laustsen (S) Flemming Møller Mortensen (S) Jens Joel (S) Kim Aas (S) Camilla Fabricius (S) Karin Gaardsted (S)

Rasmus Prehn (S) Sara Emil Baaring (S) Thomas Monberg (S) Lars Christian Lilleholt (V) nfm. Louise Elholm (V)

Peter Juel-Jensen (V) Heidi Bank (V) Rosa Eriksen (M) Charlotte Bagge Hansen (M) Søren Espersen (DD) fmd.

Lise Bech (DD) Carl Andersen (LA) Katrine Daugaard (LA) Birgitte Bergman (KF) Mai Mercado (KF) Mikkel Bjørn (DF)

Morten Messerschmidt (DF) Theresa Berg Andersen (SF) Charlotte Broman Mølbæk (SF) Marianne Bigum (SF)
Trine Pertou Mach (EL) Zenia Stampe (RV) Sascha Faxe (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	24	Radikale Venstre (RV)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	15	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	6